



**BS ritgerð
í viðskiptafræði**

**Stuðningur ríkis og sveitarfélaga við
barnafjölskyldur**

Samanburður á Íslandi og Svíþjóð

Dagný Rún Ágústsdóttir

Leiðbeinandi Ásmundur G. Vilhjálmsson, aðjúnt

Viðskiptafræðideild

Júní 2014



HÁSKÓLI ÍSLANDS

Stuðningur ríkis og sveitarfélaga við barnafjölskyldur
Samanburður á Íslandi og Svíþjóð

Dagný Rún Ágústsdóttir

Lokaverkefni til BS-gráðu í viðskiptafræði
Leiðbeinandi: Ásmundur G. Vilhjálmsson, aðjúnkt

Viðskiptafræðideild
Félagsvísindasvið Háskóla Íslands
Júní 2014

Stuðningur ríkis og sveitarfélaga við barnafjölskyldur
Samanburður á Íslandi og Svíþjóð

Ritgerð þessi er 6 eininga lokaverkefni til BS prófs við
Viðskiptafræðideild, Félagsvísindasviði Háskóla Íslands.

© 2014 Dagný Rún Ágústsdóttir

Ritgerðina má ekki afrita nema með leyfi höfundar.

Prentun: Háskólaprent

Reykjavík, 2014

Formáli

Ritgerð þessi er BS verkefni í viðskiptafræði vorið 2014 við Háskóla Íslands og er vægi hennar 6 ECTS einingar. Ritgerðin er um greiðslur frá hinu opinbera (ríki og sveitarfélögum) til fjölskyldna með börn hér á Íslandi samanborið við Svíþjóð.

Leiðbeinandi lokaverkefnisins er Ásmundur G. Vilhjálmsson aðjúnkt við Háskóla Íslands og vil ég þakka honum gott og ánægjulegt samstarf. Einnig vil ég þakka fjölskyldu minni fyrir ómetanlegan stuðning og þolinmæði í gegnum allt námið, þá sérstaklega strákunum mínum Orra og Benedikt Ágústi sem og tengdamóður minni Önnu Ólafsdóttur fyrir þó nokkur kvöld sem gerðu mér kleift að ná lokamarkmiði mínu á endasprettinum.

Útdráttur

Í þessari ritgerð skoðar höfundur þann stuðning sem foreldrar fá frá ríki og sveitarfélögum. Sá stuðningur getur birst á margvíslegan hátt svo sem með launuðu orlofi, fæðingarstyrk, barnabótum, vaxtabótum og húsaleigubótum. Einnig er afsláttur og niðurgreiðslur veittar vegna barna á leikskóla eða hjá dagforeldri.

Markmið ritgerðarinnar var að bera saman þessa þætti með tilliti til hjúskaparstöðu á Íslandi og í Svíþjóð þar sem miðað er við fjölskyldur með börn undir skólaskyldualdri. Niðurstöður leiddu í ljós að stuðningur er meiri til fjölskyldna með börn í Svíþjóð en á Íslandi.

Við samanburð milli landanna kom í ljós að fæðingarorlofið er lengra og rýmra í Svíþjóð. Greiðslur barnabóta í Svíþjóð eru þær sömu fyrir alla og greiddar út mánaðarlega en á Íslandi eru þær tekjutengdar og greiddar ársfjórðungslega. Á Íslandi eru greiddar vaxtabætur en í Svíþjóð er vaxtatekjum og vaxtagjöldum jafnað saman áður en til skattlagningar kemur. Greiddar eru húsaleigubætur á Íslandi en í Svíþjóð er ekki gerður greinarmunur á hvort um leigu eða eigið húsnæði sé að ræða og kallast þær greiðslur húsnæðisframlag. Börn komast fyrr inn á leikskóla í Svíþjóð og er opnunartími þar sveigjanlegri og gjöld lægri.

Efnisyfirlit

Myndaskrá	8
Töfluskrá	8
1 Inngangur	9
2 Fæðingarorlof	10
2.1 Ísland.....	10
2.2 Svíþjóð	12
2.3 Samantekt.....	13
3 Barnabætur	14
3.1 Ísland.....	14
3.2 Svíþjóð	16
3.3 Samantekt.....	17
4 Vaxtabætur.....	17
4.1 Ísland.....	18
4.2 Svíþjóð	19
4.3 Samantekt.....	19
5 Húsaleigubætur	20
5.1 Ísland.....	20
5.2 Svíþjóð	22
5.3 Samantekt.....	23
6 Leikskólar/dagforeldrar	25
6.1 Ísland.....	25
6.2 Svíþjóð	27
6.3 Samantekt.....	28
7 Niðurstöður	30
Heimildaskrá	32

Viðauki.....	36
7.1 Orðaútskýringar	36
7.2 Myntbreyting	36

Myndaskrá

Mynd 1: Samanburður á greiðslu húsaleigubóta á Íslandi og húsnaðisfamlags í Svíþjóð á mánuði til foreldra í sambúð (Försakringskassa, e.d.-d) (Velferðarráðuneytið, e.d.-b)	24
Mynd 2: Samanburður á greiðslu húsaleigubóta á Íslandi og húsnaðisframlags í Svíþjóð á mánuði til einstæðra foreldra (Försakringskassa, e.d.-d) (Velferðarráðuneytið, e.d.-b)	24
Mynd 3: Leikskólagjöld fyrir 1 barn á Íslandi og í Svíþjóð (Göteborgs Stad, e.d.) (Hafnarfjörður, e.d.).....	29
Mynd 4: Leikskólagjald fyrir 2 börn á Íslandi og í Svíþjóð (Göteborgs Stad, e.d.) (Hafnarfjörður, e.d.).....	29

Töfluskrá

Tafla 1: Upphæð barnabóta fyrir árið 2014 á Íslandi (RSK, e.d.-c)	15
Tafla 2: Upphæð barnabóta fyrir árið 2014 í Svíþjóð (Försäkringskassan, e.d.-b).	16
Tafla 3: Samanburður milli landa á greiðslu barnabóta (RSK, e.d.-d) (Försäkringskassan, e.d.-b).....	17
Tafla 4: Samanburður á upphæð húsaleigubóta á Íslandi og húsnaðisframlags í Svíþjóð til foreldra (Försakringskassa, e.d.-d) (Velferðarráðuneytið, e.d.-b).	22
Tafla 5: Gjaldskrá fyrir barn í leikskóla í Hafnarfirði (Hafnarfjörður, e.d.).....	25
Tafla 6: Gjaldskrá fyrir barn í leikskóla í Reykjavík (Reykjavíkurborg, e.d.-b)	26
Tafla 7: Gjaldskrá leikskóla í Gautaborg (Göteborgs Stad, e.d.).	28
Tafla 8: Sænskar krónur umreiknaðar yfir í íslenskar krónur	36

1 Inngangur

Allt frá fæðingu barns fá foreldrar stuðning frá ríki og sveitarfélögum. Sá stuðningur getur birst á margvíslegan hátt svo sem með launuðu orlofi, fæðingarstyrk, barnabótum, vaxtabótum og húsaleigubótum. Afsláttur og niðurgreiðslur eru veittar vegna barna á leikskóla eða hjá dagforeldri. Þetta getur verið mismunandi eftir fjölskyldurstærð og hjúskaparstöðu. Markmið ritgerðarinnar er að bera saman þessa þætti með tilliti til hjúskaparstöðu á Íslandi og í Svíþjóð. Miðað er við fjölskyldur með börn undir skólaskyldualdri.

Þessi atriði eru skoðuð almennt hvert fyrir sig í hvoru landi og er samantekt gerð í lok hvers kafla. Farið verður yfir hvaðan greiðslur koma, hvernig foreldrar öðlast rétt til þeirra og hversu miklar þær eru. Í lokin verða niðurstöður kynntar.

Upplýsingar sem fengist hafa í sænskum krónur eru umreiknaðar yfir í íslenskar krónur á genginu 17,03 sem er miðgengi Seðlabankans þann 22. apríl 2014. Í töflu 8 má sjá sænskar krónur umreiknaðar yfir í íslenskar.

2 Fæðingarorlof

2.1 Ísland

Fæðingarorlof má rekja allt til ársins 1946 með setningu laga um almannatryggingar hér á landi, en þá var um að ræða fæðingarstyrk til þess að mæta kostnaði við það að eiga barn. Ísland var töluvert á eftir hinum norðurlöndunum en þau tóku upp fæðingarorlof um aldarmótin 1900 (Guðný B. Eydal, 2005).

Lögin um fæðingarorlof hafa tekið ýmsum breytingum í gegnum árin og er hægt að segja að róttækasta breytingin hafi verið þegar feður fengu einnig rétt sinn til fæðingarorlofs, svokallað feðraorlof. En með þeim lögum var verið að jafna stöðu kynjanna bæði á vinnumarkaði og innan veggja heimilisins (Fríða Rós Valdimarsdóttir, 2005).

Lög nr 95/2000 um fæðingar- og foreldraorlof tóku gildi 6.júní 2000. Markmið þessara laga er fyrst og fremst að tryggja barni samvistir við báða foreldra og að samræma fjöldskyldu- og atvinnulíf (Lög um fæðingar- og foreldraorlof nr. 95/2000).

Fæðingarorlofssjóður annast greiðslur til foreldra í fæðingarorlofi og samkvæmt lögum um fæðingar- og foreldraorlof skal sjóðurinn vera í vörlu Vinnumálastofnunar í umboði ráðherra. Ráðherra gætir þess að nægjanlegt laust fé sé til í sjóðnum og er sjóðurinn fjármagnaður með tryggingagjaldi, auk vaxta af innistæðufé sjóðsins (Lög um fæðingar- og foreldarorlof).

Mánaðarlegar greiðslur úr Fæðingarorlofssjóði fyrir foreldri sem tekur fullt fæðingarorlof vegna barna sem fæðast á árinu 2014 eru 80% af meðaltali heildarlauna eða reiknaðs endurgjals fyrir tiltekin tímabil. Greiðslan getur þó aldrei orðið hærri en 370.000 krónur. Til foreldris í 25 – 49% starfi er mánaðarleg greiðsla í fæðingarorlofi aldrei lægri en 97.786 krónur. En til foreldris í 50 – 100% starfi er aldrei lægri en 135.525 krónur.

Mánaðarlegar greiðslur fæðingarstyrkja árið 2014 til foreldris í minna en 25% starfi eða sem er utan vinnumarkaðar er 59.137 krónur en til foreldris í fullu námi (75 – 100%) er 135.525 krónur (Fæðingarorlofssjóður, e.d.-a).

Hafi foreldrar unnið samfellt í 6 mánuði á Íslandi fyrir væntanlegan fæðingardag barns eða komu barns inn á heimili vegna ættleiðingar eða varanlegs fósturs eiga þeir rétt á greiðslum úr fæðingarorlofssjóði. Starfshlutfall má þó aldrei vera lægra en 25% í hverjum mánuði. Gerð er undanþága frá þessari reglu hafi foreldrar starfað í þeim löndum sem Ísland hefur gert sérstakt samkomulag við en foreldrar verða að starfa síðasta mánuðinn fyrir áætlaðan fæðingardag á Íslandi (Fæðingarorlofssjóður, e.d.-b).

Fæðingarstyrkur er veittur þeim foreldrum sem eru utan vinnumarkaðar eða undir 25% starfshlutfalli en til að geta nýtt sér þau réttindi þurfa foreldrar að hafa átt lögheimili á Íslandi síðustu 12 mánuði á undan fæðingu barns eða í öðru EES ríki. Hafi foreldri lokið 75-100% námi hjá viðurkenndri menntastofnun og verið samfellt í námi í sex mánuði á síðustu 12 mánuðum fyrir fæðingu barns eiga þeir rétt á fæðingarstyrk námsmanna (Lög um fæðingar- og foreldarorlof).

Foreldrar eiga rétt á hvort um sig allt að þremur mánuðum til töku fæðingarorlofs, þar að auki þrjá sameiginlega mánuði sem þeir geta skipt á milli sín eða annað foreldrið tekið eingöngu. Fæðingarorlof getur hafist mánuði fyrir settan dag barns. Fyrstu tvær vikur eftir fæðingu barns verður móðir að taka fæðingarorlof sem dregst frá hennar hluta fæðingarorlofsins. Að því undanskildu geta foreldrar ráðstafað töku fæðingarorlofsins að vild, en það verður að vera samfellt í að minnsta kosti tvær vikur í senn. Við 24 mánaða aldur barns, fæddu í janúar 2013 eða síðar, fellur réttur foreldra niður til fæðingarorlofs (Lög um fæðingar- og foreldarorlof).

2.2 Svíþjóð

Tryggingarstofnun annast umsjón og greiðslur foreldrapeninga (förelrepennung) sem er það sama og fæðingarorlofsgreiðslur á Íslandi, sem hér eftir verður nefnt fæðingarorlof. Senda þarf þungunarvottorð til Tryggingarstofnunar áður en hægt er að sækja um fæðingarorlof í gegnum „mínar síður“ hjá þeim. Senda þarf umsókn í síðasta lagi þann dag sem viðkomandi óskar eftir að hefja fæðingarorlof (Norden, e.d.-a).

Í Svíþjóð hafa foreldrarar sameiginlegan rétt til töku fæðingar- og foreldraorlofs í samtals 480 daga og við bætast 180 dagar með hverju barni til viðbótar umfram eitt í fjölburaðfæðingu. Foreldrar geta ráðstafað dögunum að vild og getur annað foreldrið yfirfært rétt sinn til hins foreldrisins nema 60 daga. Einstæðir foreldrarar eiga rétt á að nýta 420 daga. Hægt er að nýta dagana þar til barnið verður 8 ára ef barn er fætt fyrir 1.janúar 2014 en eftir þann dag til 12 ára aldurs (Norden, e.d.-a).

Fyrirkomulag fæðingarorlofsgreiðslna skiptist í þrjú stig. Fyrsta stigið eða fyrstu 270 dagana reiknast 80% af tekjum sem gefa rétt á sjúkradagpeningum og geta foreldra skipt þeim dögum með sér. Annað stigið eru 60 dagar sem hvort foreldri eða sambúðaraðili á rétt á, en annað foreldrið getur ekki afsalað rétti sínum til fæðingarorlofsgreiðslna til hins aðilans og er reiknað eins og fyrsta stigið. Þriðja stigið eru 90 dagar og er það föst upphæð 91.962 krónur á mánuði (Försäkringskassan, e.d.-a).

Hitt foreldrið á rétt á 10 aukabótadögum í tengslum við fæðingu eða ættleiðingu barns. Þessa aukadaga þarf að taka innan tveggja mánaða eftir að barn kemur inn á heimilið og er hugsað til þess að kynnast barninu og til þess að hugsa um önnur börn í fjölskyldunni. Greiðsla fyrir þessa daga er 80% af launum (Evrópusambandið, 2012).

Til að eiga rétt á að fá greiddar 80% af tekjum þarf einstaklingur að hafa tekjur yfir 3.065 krónur á dag í það minnsta 240 samfellda daga fyrir áætlaðan fæðingardag. Ef einstaklingur uppfyllir ekki kröfurnar um 240 daga eru greiddar 3.832 krónur á dag fyrstu 180 daganna sem jafngildir 114.953 krónur á mánuði sem er lágmarks greiðsla. Eftir þessa 180 daga á einstaklingur rétt á fæðingarorlofsgreiðslum í 210 daga sem reiknaðar eru út frá tekjum. Þeir sem hafa verið atvinnulausir eða aflað minna en 1.442.2441 krónur í tekjur á ári fá á fyrstu tveimur stigunum 3.832 krónur á dag sem jafngildir 114.953 krónum á mánuði. Hámarks greiðslur eru 16.076 krónur á dag eða 482.290 krónur á mánuði. Námsmenn fá lágmarksgreiðslu ef þeir hafa ekki unnið eða

3.832 krónur á dag sem jafngildir 114.953 krónur á mánuði. Ef nemandinn vann áður en hann byrjaði í námi getur hann átt rétt á fæðingarorlofsgreiðslu sem miðast við þær tekjur sem hann hafði.

Hægt er að óska eftir fæðingarorlofsgreiðslum fyrir heilan dag, 1/3 úr degi, 1/2 dag, 1/4 úr degi eða 1/8 úr degi. Þetta þýðir að hægt er að fá greitt fæðingarorlof þrátt fyrir að einstaklingur vinni með, til dæmis er leyfilegt að vinna hálfan dag og fá greitt fæðingarorlof á móti fyrir hálfan dag (Försäkringskassan, e.d.-a).

Til þess að hvetja til jafnrar skiptingu fæðingarorlofs er greiddur í Svíþjóð jafnréttisbónus sem er skattfrjáls. Þeir foreldrar sem fara með sameiginlegt forræði barns eiga rétt á jafnréttisbónusnum en hann er 852 krónur á dag en hámarksupphæðin getur aldrei orðið hærri en 229.905 krónur á barn. Foreldri sem tekur færri fæðingarorlofsdaga þarf að hafa tekið 60 daga í fæðingarorlof og eftir þann tíma fyrir hvern dag sem það tekur til viðbótar fá foreldrar 852 krónur hvor. Ekki er hægt að fá bónusinn á svokölluðum tvöföldum dögum þar sem foreldrar eru saman heima eða á lægsta stiginu (Försäkringskassan, e.d.-a).

2.3 Samantekt

Það fyrsta sem vekur athygli er hve ólík orð eru notuð um greiðslur til foreldra vegna barneigna. Í Svíþjóð kallast þær föräldrapenning eða á íslensku foreldrapeningar, en á Íslandi kallast þetta fæðingarorlofsgreiðslur. Það að tengja þessar greiðslur orlofi á Íslandi gefur frekar til kynna að foreldrar séu í „frí“ á meðan sánska orðið gefur jákvæðari mynd af því að foreldrar séu á launum við það að vera foreldrar.

Helsti munur á milli landa er tímabilið sem hægt er að nýta til töku fæðingarorlofs. Á Íslandi geta foreldrar samanlagt tekið 270 daga (9 mánuði) og ef annað foreldrið tekur ekkert, getur hitt aðeins tekið 180 daga (6 mánuði). Þetta tímabil verður að vera á fyrstu 24 mánuðum barnsins. Í Svíþjóð er því þannig hártað að sameiginlega eiga foreldrar rétt á 480 dögum (16 mánuðum) sem þeir geta skipt á milli sín hvernig sem þeir vilja utan 60 daga (2 mánaða). Foreldrar geta nýtt sér þessa daga á fyrstu 8 árum barnsins en fæðist barn 1. janúar 2014 eða seinna þar til barnið verður 12 ára. Fæðingarorlofið er því miklu lengra og rýmra í tíma í Svíþjóð en á Íslandi.

Hvað greiðslurnar varðar eru þær tekjutengdar í báðum löndum þó á ólíkan hátt sé. Í Svíþjóð er greiðslum skipt í þrjú stig. Fyrstu 2 stigin eða fyrstu 390 dagarnir (13 mánuðurnir) eru tekjutengdir og getur greiðsla hæst orðið 482.290 krónur en lægst orðið 114.953 krónur en á þriðja stiginu eða síðustu 90 dögunum (3 mánuðunum) er upphæðin alltaf föst 91.962 krónur á mánuði. Greiðslur geta hæst orðið á Íslandi 370.000 krónur en aldrei lægri en 135.525 krónur miðað við 50-100% starf foreldris. Námsmenn í báðum löndum eiga rétt á lágmarksgreiðslum.

Auk þess er jafnréttisbónus í Svíþjóð sem hvetur báða foreldra til að skipta með sér fæðingarorlofsdögum. Þar að auki fær hitt foreldrið auka 10 daga á fyrstu tveimur mánuðum barnsins á heimilinu. Ekkert þessu líkt er í boði á Íslandi.

3 Barnabætur

3.1 Ísland

Hið opinbera greiðir barnabætur til foreldra sem hafa börn á framfæri yngri en 18 ára og sérstakar bætur til viðbótar til framfærenda barna yngri en sjö ára en þær voru tekjutengdar árið 2011 (RSK, e.d.-a). Þetta er gert sem fjárhagslegur stuðningur við barnafjölskyldur til að aðstoða þær við að veita börnum sínum þær nauðsynjar sem þau þurfa fyrir grunnpörfum í daglegu lífi. Barnabætur tóku við af fjölskyldubótum árið 1975 og voru settar inn í skattkerfið, en þær voru greiddar frá árinu 1946 af Tryggingarstofnun ríkisins (Guðný Björk Eydal og Stefán Ólafsson, 2008).

Til þess að framfærarendur barna yngri en 18 ára fái greiddar barnabætur þurfa þeir að bera hér á landi ótakmarkaða skattskyldu. Barnabætur eru tekjutengdar og miðast við hjúskaparstöðu og barnafjölda. Útreikningur barnabóta ræðst af skattframtalinnu og greiðir fjársýsla ríkisins út bæturnar fjórum sinnum á ári, 1. febrúar, 1. maí, 1. ágúst og 1. nóvember (Lög um tekjuskatt nr. 90/2003).

„Framfærandi telst sá aðili sem hefur barnið hjá sér og annast framfærslu þess í lok tekjuársins. Sá er greiðir meðlag með barni telst ekki framfærandi í þessu sambandi.“
(Lög um tekjuskatt)

Með ótakmarkaðri skattskyldu er átt við:

- Þeim sem heimilisfastir eru hér á landi.
- Þeim sem heimilisfastir hafa verið hér á landi en flutt úr landi og fellt hafa niður heimilisfesti sitt hér, nema þeir sanni að þeir séu skattskyldir í öðru ríki á sama hátt og menn heimilisfastir þar og hafi fullnægt þeim skattskyldum sínum. Skattskylda þessi gildir þó aðeins í þrjú ár frá næstu áramótum eftir brottflutningsdag.
- Þeim sem dvelja hér á landi lengur en samtals 183 daga á sérhverju 12 mánaða tímabili, þar með talin eðlileg fjarvera héðan af landi vegna orlofs og þess háttar.
- Þeim sem eigi falla undir 1.-3. tölulið en starfa samtals lengur en 183 daga á sérhverju 12 mánaða tímabili, þar með talin eðlileg fjarvera frá starfi vegna orlofs og þess háttar, um borð í loftfari eða skipi sem skráð er hér á landi.

(RSK, e.d.-b).

Hjón eða pör í staðfestri samvist fá barnabótum skipt jafnt á milli sín og eins er um áætlaða fyrirframgreiðslu. Hafi foreldrar ekki sama lögheimili fara barnabætur til þess foreldris sem barnið er með lögheimili hjá. Einstæðir foreldrar fá óskiptar barnabætur með þeim börnum sem þeir einir hafa framfærslu með. Sameiginlegt forræði hefur ekki áhrif þar á né greiðsla meðlags (Lög um tekjuskatt).

Tafla 1: Upphæð barnabóta fyrir árið 2014 á Íslandi (RSK, e.d.-c)

Hjón og sambúðarfólk	Greiðsla á ári	Greiðsla á mánuði
Með fyrsta barni	167,564 Kr.	13,964 Kr.
Með hverju barni umfram eitt	199,455 Kr.	16,621 Kr.
Einstæðir foreldrar		
Með fyrsta barni	279,087 Kr.	23,257 Kr.
Með hverju barni umfram eitt	286,288 Kr.	23,857 Kr.
Viðbót		
Með hverju barni yngra en 7 ára	100,000 Kr.	8,333 Kr.

Skerðing barnabóta er í jöfnu hlutfalli við tekjuskattstofn, fjármagnstekjur eru meðtaldar sem er frábrugðið frá tekjuskattstofni. Hjá hjónum skerðast bæturnar við tekjuskattstofn umfram 4.800.000 krónur og umfram 2.400.000 krónur hjá einstæðu foreldri. Skerðingarhlutfallið er 3% með einu barni, 5% með tveimur börnum og 7% með þremur börnum eða fleirum. Skerðingarhlutfall sérstakra tekjutengdra bóta til viðbótar fyrir börn yngri en sjö ára á tekjuárinu skal vera 3% með hverju barni (Lög um tekjuskatt).

3.2 Svíþjóð

Barnabætur í Svíþjóð eru hugsaðar sem fjárhagslegur stuðningur til fjölskyldna. Ekki þarf að sækja um bæturnar sérstaklega heldur greiðir Tryggingarstofnun út bæturnar til allra foreldra sem eiga heima í Svíþjóð. Greiðslurnar eru skattfrjálsar (Försäkringskassan, e.d.-b).

Greiddar eru barnabætur með öllum börnum til 16 ára aldurs. Framfærandi þarf að vera tryggður og búsettur í Svíþjóð. Greiðsla á mánuði er 17.882 krónur með hverju barni en greiddar eru viðbótar barnabætur til fjölskyldna með fleiri en eitt barn. Þegar barn hefur náð 16 ára aldri og býr ennþá heima og er í fullu framhaldsnámi, fær það greiddan námsstyrk og ef það er ekki gift eiga foreldrar áfram rétt á viðbótar barnabótum til 20 ára aldurs en sækja þarf um það sérstaklega (Försäkringskassan, e.d.-b). Tafla 2 sýnir barnabætur til foreldra í Svíþjóð ásamt viðbótargreiðslu fyrir fjölskyldur með fleiri en eitt barn, er þetta umreknað í íslenskar krónur á genginu 17,03 sem er miðgengi Seðlabankans 22. apríl 2014.

Tafla 2: Upphæð barnabóta fyrir árið 2014 í Svíþjóð (Försäkringskassan, e.d.-b).

Fjöldi barna	Barnabætur	Viðbótargreiðsla	Greiðsla á ári	Greiðsla á mánuði
1	17,882 Kr.	-	214,578 Kr.	17,882 Kr.
2	35,763 Kr.	2,555 Kr.	459,810 Kr.	38,318 Kr.
3	53,645 Kr.	10,286 Kr.	767,167 Kr.	63,931 Kr.
4	71,526 Kr.	27,486 Kr.	1,188,149 Kr.	99,012 Kr.
5	89,408 Kr.	48,774 Kr.	1,658,177 Kr.	138,181 Kr.
6	107,289 Kr.	70,061 Kr.	2,128,205 Kr.	177,350 Kr.

Foreldrar með sameiginlegt forræði geta valið hvort foreldrið fái greiddar barnabæturnar eða að þeim sé skipt á milli þeirra. Ef ekkert er valið eru barnabæturnar greiddar til móður barnsins og ef foreldrar eru af sama kyni eru þær greiddar til þess sem eldri er (Försäkringskassan, e.d.-b).

Fyrsta greiðsla berst mánuði eftir að barn fæðist og greiðist alltaf tuttugasta hvers mánaðar til þess ársfjórðungs sem barnið verður 16 ára. Ef barn er orðið 16 ára og er ennþá í grunnskóla eða sérskóla lætur skólinn Tryggingastofnun vita og barnabæturnar greiðast áfram (Försäkringskassan, e.d.-b).

Krakkar á aldrinum 16-20 ára sem eru í fullu framhaldsnámi fá greiddan námsstyrk sem nemur sömu upphæð og barnbæturnar eða 17.882 krónur frá sænsku námsnefndinni Centrala studiestödsnämnden (Centrala studiestödsnämnden, e.d.).

3.3 Samantekt

Löndin eiga það sameiginlegt að styðja barnafjölskyldur með greiðslum sem ekki þarf að sækja sérstaklega um og eru þær skattfrjálsar. Barnabætur á Íslandi miðast við tekjur, hjúskaparstöðu og barnafjölda og eru greiddar ársfjórðungslega til foreldra. Einungis barnafjöldi ræður greiðslu til foreldra í Svíþjóð og eru þær greiddar mánaðarlega sem er hagkvæmara fyrirkomulag. Þar geta foreldrar sem ekki hafa sama lögheimili samið sín á milli um að greiðslur barnabóta skiptist jafnt á milli þeirra. Þetta er ekki hægt á Íslandi því þar fylgja barnabætur því foreldri sem barnið hefur lögheimili hjá.

Þegar borin eru saman löndin með tilliti til hjúskaparstöðu er munur á milli landanna á greiðslum til sambúðarfólks mestur, eins og sjá má í töflu 3, er það vegna tekjutengingarinnar á Íslandi sem getur haft þau áhrif að tekjuhátt fólk fái jafnvel engar bætur.

Tafla 3: Samanburður milli landa á greiðslu barnabóta (RSK, e.d.-d) (Försäkringskassan, e.d.-b).

	Ísland		Svíþjóð	
	Einstætt foreldri	Hjón/sambúð	Einstætt foreldri	Hjón/sambúð
Hjúskapastaða				
Fjöldi barna	2 þar af 1 undir 7 ára aldri	7,200,000 Kr.	2 þar af 1 undir 7 ára aldri	7,200,000 Kr.
Tekjustofn árið 2013	3,600,000 Kr.	4,800,000 Kr.	3,600,000 Kr.	4,800,000 Kr.
Skerðingarmörk	2,400,000 Kr.	2,400,000 Kr.		
Stofn til skerðingar	1,200,000 Kr.	2,400,000 Kr.		
Almennar barnabætur	565,375 Kr.	367,019 Kr.		
Skerðing vegna tekna (5%)	60,000 Kr.	120,000 Kr.		
Viðbót vegna barna yngri en 7 ára	100,000 Kr.	100,000 Kr.		
Skerðing vegna tekna (3%)	36,000 Kr.	72,000 Kr.		
Barnabætur alls	569,375 Kr.	275,019 Kr.	459,816 Kr.	459,816 Kr.
Til greiðslu í hverjum ársfjórðungi	142,344 Kr.	34,378 Kr.	114,954 Kr.	114,954 Kr.
Til greiðslu á mánuði	47,448 Kr.	22,918 Kr.	38,318 Kr.	38,318 Kr.

4 Vaxtabætur

4.1 Ísland

Vaxtabætur tóku við þegar húsnæðisbætur og vaxtaafsláttur var lagður af með lögum nr. 79/1989. Vaxtabætur falla undir 68. gr. B-lið Lög um tekjuskatt nr. 90/2003.

Þeir sem taka lán til kaupa á eigin íbúðarhúsnæði og greiða vaxtagjöld af þeim fá greiddar vaxtabætur frá Ríkissjóði sem á einnig við um kaup á kaupleiguíbúð samkvæmt 76. gr. laga nr. 97/1993. Það er gert til þess að auðvelda fólk að eignast sitt eigið húsnæði. Ef íbúðarhúsnæði telst ekki til eigin nota fellur sá réttur niður. Réttur á vaxtabótum stofnast við kaup, þegar bygging hefst eða vegna verulegra endurbóta (Reglugerð um greiðslu vaxtabóta nr. 990/2001).

Fjárhæð vaxtabóta ákvarðast samkvæmt upplýsingum á skattframtali en þar er gerð sundurliðuð grein fyrir lánum og vaxtagjöldum. Til þess að fá vaxtabætur þurfa vextir og verðbætur að vera greiddir, ekki nægar að þeir séu gjaldfallnir. Eigandi þarf að bera ótakmakraða skattskyldu hér á landi eða hafa hér skattlegaheimilisfesti (RSK, e.d.-e). Útreikningur vaxtabóta tekur til fjölskyldustöðu, skráðs tekju- og eignastofns, vaxtagjalda af lánum og eftirstöðva þeirra í árslok. Upphæð vaxtagjalda sem notuð er þegar vaxtabætur eru reiknaðar út er sú fjárhæð sem lægst er af:

1. Vaxtagjöldum samkvæmt reit 87 og/eða 166 á framtali.
2. 7% af eftirstöðvum skulda samkvæmt reit 41, 45 eða 167.
3. Hámarki vaxtagjalda, sem er hjá einhleypingu 800.000 krónur, hjá einstæðu foreldri 1.000.000 krónur og hjá hjónum og sambúðarfólki 1.200.000 krónur (RSK, e.d.-f).

Frá vaxtagjöldum dragast 8,5% af tekjustofni þar sem fjármagstekjur og laun frá alþjóðastofnunum sem ekki eru skattlögd eru meðtalín í tekjustofni sem er frábrugðið frá tekjuskattstofni. Mismunurinn eru reiknaðar vaxtabætur. Eignatenging hefur þar áhrif, eignir skerða vaxtabætur ef þær fara yfir 4.000.000 krónur hjá einhleypingu eða einstæðu foreldri, og 6.500.000 krónur hjá hjónum og sambúðarfólki og réttur til vaxtabóta fellur alveg niður ef nettóeign verður 6.400.000 krónur hjá einhleypingu eða einstæðu foreldri og 10.400.000 krónur hjá hjónum og sambúðarfólki. Fyrir einhleyping

geta vaxtabætur að hámarki orðið 400.000 krónur fyrir einstætt foreldri 500.000 krónur og fyrir hjón og sambúðarfólk 600.000 krónur (RSK, e.d.-f).

Greiðsla vaxtabóta fer fram 1. ágúst ár hvert að lokinni álagningu opinberra gjalda. Hægt er að sækja um fyrirframgreiðslu vaxtabóta, það þarf að gerast innan mánaðar eftir að ársfjórðungi lýkur, en þær eru greiddar út ársfjórðungslega. Greiðsla til hjóna og sambúðarfólks skiptist jöfn á milli þeirra. Ef vangoldin gjöld eru til ríkissjóðs, sveitafélaga eða vangreidd meðlög til Innheimtustofnunnar sveitarfélaga eru þau skuldajöfnuð frá vaxtabótum í þessari forgangsröð:

1. Fyrirframgreiddar vaxtabætur.
2. Ofgreiddar barnabætur.
3. Tekjuskattur.
4. Önnur þinggjöld, sbr. þó 6. tölulið.
5. Útsvar
6. Tryggingagjald.
7. Vangreidd gjöld maka skv. 1.-4. tölul.
8. Ofgreiddar húsaleigubætur skv. 18. gr. laga nr. 138/1997.
9. Virðisaukaskattur.
10. Bifreiðagjöld.
11. Þungaskattur álagður 10. júní 1996 eða síðar.
12. Vangreidd meðlög eftir kröfu Innheimtustofnunnar sveitarfélaga.
13. Gjalffallnar afborganir og vextir af lánum íbúðaláñasjóðs.

(Reglugerð um greiðslu vaxtabóta nr. 990/2001).

4.2 Svíþjóð

Vaxtabætur eru ekki greiddar vegna lána til húsnæðiskaupa til eigin nota en greitt er húsnæðisframlag frá Tryggingastofnun, sem sagt er nánar frá í kafla 5.2. Vaxtatekjum og vaxtagjöldum er hins vegar jafnað saman áður en til skattlagningar kemur. Séu vaxtagjöld hærri en vaxtatekjur er mismunurinn frádráttarbær til skatts en umframvaxtatekjur skattlagðar líkt og aðrar tekjur.

4.3 Samantekt

Útreikningur vaxtabóta tekur til fjölskyldustöðu, skráðs tekju- og eignastofns, vaxtagjalda af lánum og eftirstöðva þeirra í árslok. Eignir hafa áhrif á útreikning vaxtabóta og skerðast þær ef eignir fara yfir ákveðna upphæð og falla alveg niður ef

nettóeign er hærri en 6.400.000 krónur hjá einstæðu foreldri og 10.400.000 krónur hjá sambúðarfólki. Þak er á greiðslu vaxtabóta sem tekur tillit til hjúskaparstöðu en einstæðir foreldrar fá hærri vaxtabætur en einstæðingar. Vaxtabætur greiðast einu sinni á ári og eru skuldajafnaðar frá vangoldnum gjöldum til ríkissjóðs, sveitarfélaga eða vangoldnum meðlagsgreiðslum til Innheimtustofnunar sveitarfélaga.

Engar vaxtabætur eru greiddar í Svíþjóð, þess í stað er vaxtatekjum og vaxtagjöldum jafnað saman áður en til skattlagningar kemur. Húsnæðiseigendur fá hins vegar greitt framlag frá Tryggingarstofnun.

Í báðum löndum er tekið tillit til vaxtagjálfa en þó með mjög ólíkum hætti og er því erfitt að bera löndin saman.

5 Húsaleigubætur

5.1 Ísland

Greiddar eru húsaleigubætur til leigjenda sem leigja íbúðarhúsnæði til búsetu og annast sveitarfélögin þær. Farið er eftir lögum um húsaleigubætur nr. 138/1997 en þau lög eru fyrst og fremst ætluð til þess að draga úr aðstöðumun á húsnæðismarkaðnum og lækka húsnæðiskostnað til tekjulágra leigjenda (Lög um húsaleigubætur nr. 138/1997).

Þegar rætt er um íbúðarhúsnæði er átt við fullnægjanlega heimilisaðstöðu með lágmarksskilyrðum en þau eru, að það sé að minnsta kosti eitt svefnherbergi, sérsnyrtинг og baðaðstaða ásamt séreldhúsi eða eldunaraðstöðu (Velferðaráðuneytið, e.d.-a).

Sækja skal um húsaleigubætur til félagsþjónustu þess sveitarfélags þar sem leigjandi á lögheimili. Félagsmálaráðuneytið hefur útbúið sérstakt umsóknareyðublað í samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga sem aðgengilegt er á heimasíðu velferðaráðuneytis eða hjá félagsþjónustu sveitarfélaga. Skila þarf inn umsókn ekki síðar en 16. dag þess mánaðar sem greiðslur ættu að hefjast og gildir sú umsókn til ársloka en síðan þarf að sækja sérstaklega um húsaleigubætur fyrir hvert almanaksár.

Eftirfarandi gögn þurfa að fylgja með umsókn um húsaleigubætur, sbr 11. gr húsaleigulaga.

1. Leigusamningur, gerður á staðfest samningseyðublað, undirritaður af báðum aðilum og þinglýstur. [Ekki er þó skyld að þinglýsa leigusamningi vegna íbúðar í eigu sveitarfélaga eða félaga sem eru að öllu leyti í eigu sveitarfélaga].
2. Ljósrit af skattframtölum þeirra sem lögheimili eiga í íbúðinni fyrir síðasta ár, staðfest af [ríkisskattstjóra].
3. Launaseðlar þeirra sömu og getið er í 2. tölul. og barna, sbr. 1. mgr. 9. gr., fyrir þrjá síðustu mánuði.
4. Önnur þau gögn sem tiltekin eru í reglugerð eða eðli máls, aðstæður og atvik kunna að kalla á.

(Lög um húsaleigubætur nr. 138/1997 með áorðnum breytingum, 52/2001 og 136/2009.)

Húsaleigubætur geta aldrei orðið hærri en 50% af leigufjárhæð. Grunnfjárhæð er 17.500 krónur á mánuði á hverja íbúð, en við það bætist 14.000 krónur með fyrsta barni, 8.500 krónur með öðru barni og 5.500 krónur vegna þriðja barns. Þegar leigufjárhæð liggar á milli 20.000 og 50.000 króna bætast 15% þess hluta við. Húsaleigubætur geta aldrei orðið hærri en 22.000 krónur á mánuði fyrir barnlausa, 36.000 krónur á mánuði fyrir foreldra með eitt barn, 44.500 krónur fyrir foreldra með tvö börn og 50.000 krónur ef börn eru þrjú eða fleiri (Velferðaráðuneytið, e.d.-b).

Ef heildar árstekjur heimilisins eru yfir 2.550.000 krónum þá skerða þær húsaleigubætur um 0,67% í hverjum mánuði sem eru 6.700 krónur fyrir hverja milljón umfram tekjuskerðingarmörkin. Búi börn umsækjanda 20 ára eða eldri á heimilinu sem afla tekna teljast þær með heildar árstekjum heimilisins nema þau stundi nám í hið minnsta 6 mánuði á ári. Þær tekjur sem ekki eru taldar með eru húsaleigubætur og almannatryggingar frá Tryggingarstofnun ríkisins. Samanlagðar eignir allra í hinu leigða húsnæði að frádregnum skuldum umfram 6.927.000 krónur skerða útreikning til húsaleigubóta, en 25% umfram þeirrar fjárhæðar bætist við tekjur sem notaðar eru til útreiknings (Velferðaráðuneytið, e.d.-b).

Hægt er að sækja um sérstakar húsaleigubætur til síns sveitarfélags ef búið er við mjög erfiðar félagslegar aðstæður og taka þær mið af persónulegum aðstæðum. Um er að ræða viðbót við grunnfjárhæð húsaleigubóta sem sveitastjórn hefur tekið ákvörðun um og setur reglur og kynnir fyrir sínum íbúum með tryggum hætti (Velferðaráðuneytið, e.d.-c).

5.2 Svíþjóð

Tryggingarstofnun í Svíþjóð greiðir húsnæðisframlag (bostadsbidrag) til þeirra sem eiga börn og þurfa á fjárhagslegri aðstoð að halda við að borga af húsnæðisgjöldum og leigu. Tekjulágir einstaklingar á aldrinum 18 – 28 ára geta einnig átt rétt á þessari aðstoð. Þetta framlag er greitt hvort sem um er að ræða leighúsnaði eða eigið húsnæði. Skilyrðin eru þau að barn búi á heimilinu eða hafi þar búsetu að hluta til, einnig þurfa húsnæðisgjöld að vera hærri en sem nemur 23.842 krónur á mánuði. Árstekjur heimilisins mega ekki fara yfir 5.211.180 krónur og þarf fjölskyldan að búa og vera með skráð heimilisfang þar sem sótt er um framlag.

Upphæð húsnæðisframlags fer eftir tekjum, hversu mörg börn búa heima, húsnæðiskostnaði og stærð húsnæðis. Húsnæðisframlag er greitt út tuttugasta og sjöunda hvers mánaðar og gildir hver umsókn í tólf mánuði en eftir þann tíma fellur fyrri umsóknin út og sækja þarf um aftur (Försäkringskassan, e.d.-c).

Í töflu 5 er gerður samanburður á húsaleigubótum á Íslandi og húsnæðisframlagi í Svíþjóð til foreldra. Miðað er við fjölskyldu þar sem foreldrar eru eldri en 29 ára með 2 börn undir 18 ára í 80 fm húsnæði og mánaðargreiðslur vegna þess 140.000 krónur. Gengið er út frá árstekjum og að eignastaða íslensku fjölskyldnanna sé engin.

Tafla 4: Samanburður á upphæð húsaleigubóta á Íslandi og húsnæðisframlags í Svíþjóð til foreldra (Försäkringskassa, e.d.-d) (Velferðarráðuneytið, e.d.-b).

Tekjur	Sambúð		Einstaklingar	
	Ísland	Svíþjóð	Ísland	Svíþjóð
0 Kr.	44,500 Kr.	71,526 Kr.	44,500 Kr.	45,981 Kr.
1,000,000 Kr.	44,500 Kr.	71,526 Kr.	44,500 Kr.	45,981 Kr.
2,000,000 Kr.	44,500 Kr.	71,526 Kr.	44,500 Kr.	45,981 Kr.
3,000,000 Kr.	41,485 Kr.	54,496 Kr.	41,485 Kr.	28,951 Kr.
4,000,000 Kr.	34,785 Kr.	37,466 Kr.	34,785 Kr.	13,624 Kr.
5,000,000 Kr.	28,085 Kr.	22,139 Kr.	28,085 Kr.	0 Kr.
6,000,000 Kr.	21,385 Kr.	5,109 Kr.	21,385 Kr.	0 Kr.
7,000,000 Kr.	14,685 Kr.	0 Kr.	14,685 Kr.	0 Kr.

5.3 Samantekt

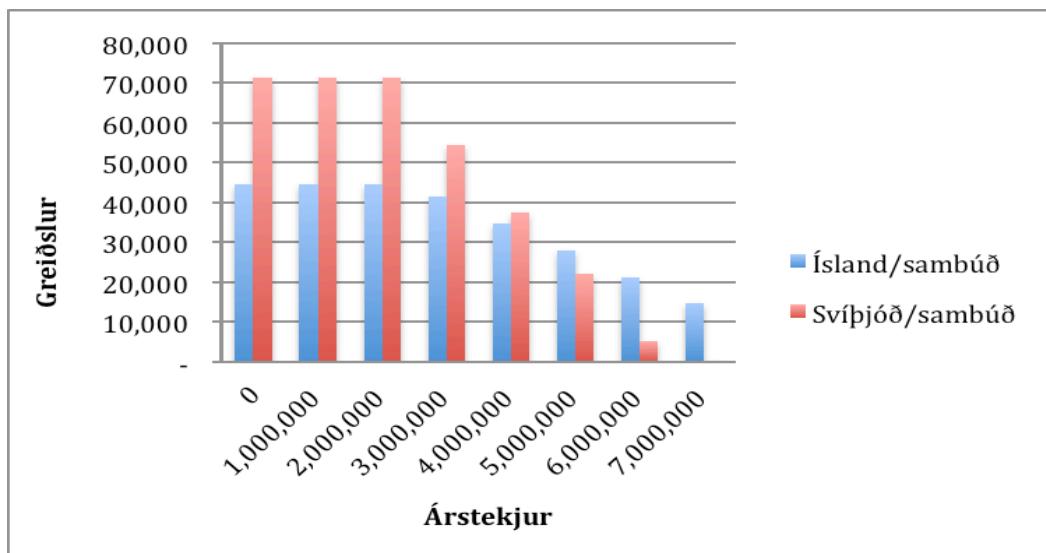
Í Svíþjóð er greitt húsnæðisframlag hvort heldur um leigu eða eigið húsnæði sé að ræða en eingöngu húsaleigubætur á Íslandi. Orðið framlag merkir gjöf eða að leggja eitthvað af mörkum á meðan bætur tákna uppbót eða viðbót. Orðaval Svía er jákvæðara orð yfir þennan stuðning. Þessi stuðningur er sérstaklega hugsaður fyrir tekjulága.

Sótt er um greiðslurnar á Íslandi hjá viðkomandi sveitarfélagi en í Svíþjóð er sótt um þær til Tryggingarstofnunnar, umsókn þarf að endurnýja hvert ár í báðum löndum. Á Íslandi reiknast húsaleigubætur útfrá árstekjum, fjölskyldustærð, leiguupphæð og eignastöðu. Sama er gert í Svíþjóð nema að eignastaða er ekki tekin með en auk þess hefur aldur fólks og húsnæðisstærð áhrif.

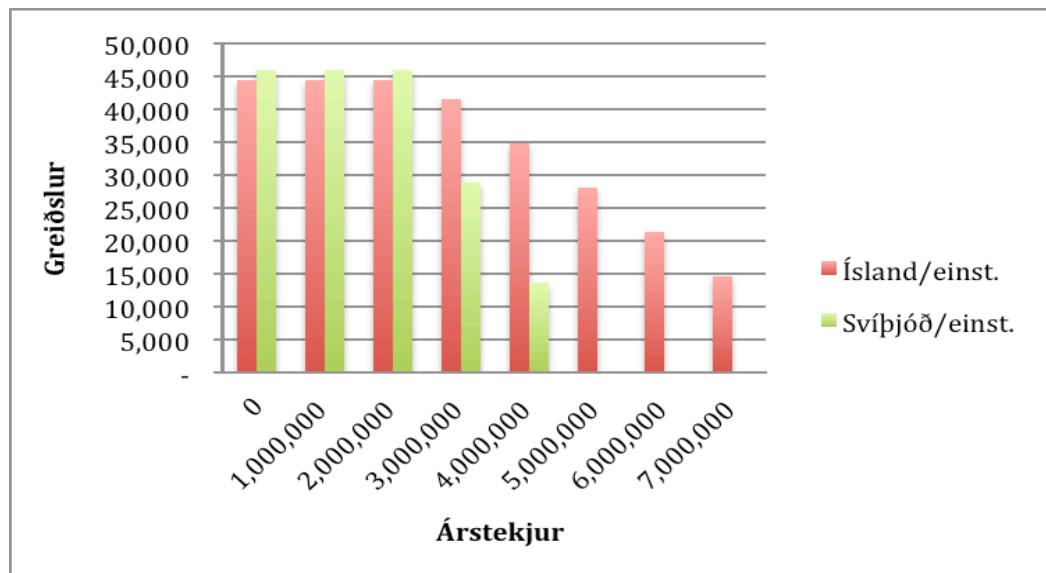
Mynd 1 sýnir að stuðningur til tekjulægri foreldra í sambúð er tölurvert hærri í Svíþjóð en á Íslandi en þegar tekjur eru orðnar 5.000.000 krónur eða hærri verður framlagið hærra á Íslandi.

Mynd 2 sýnir að allra lægstu tekjuhópar einstæðra foreldra fá álíka mikinn stuðning í báðum löndum. Þegar tekjur hafa náð 3.000.000 krónum verða bæturnar hærri á Íslandi.

Þegar borin eru saman löndin er ekki um háar upphæðir að ræða nema til þeirra allra lægst launuðu og þegar launin hækka dettur stuðningur fyrr út í Svíþjóð en á Íslandi. Það sem skekkir þessa heildarmynd er að í Svíþjóð áttu möguleika á að fá framlag vegna eigin húsnæðis sem ekki er í boði á Íslandi.



Mynd 1: Samanburður á greiðslu húsaleigubóta á Íslandi og húsnæðisfamlags í Svíþjóð á mánuði til foreldra í sambúð (Försakringkassa, e.d.-d) (Velferðarráðuneytið, e.d.-b).



Mynd 2: Samanburður á greiðslu húsaleigubóta á Íslandi og húsnæðisframlags í Svíþjóð á mánuði til einstæðra foreldra (Försakringkassa, e.d.-d) (Velferðarráðuneytið, e.d.-b).

6 Leískólar/dagforeldrar

6.1 Ísland

Sveitarfélög annast rekstur leískóla og uppbyggingu þeirra og eru leískólar reknir samkvæmt lögum um leískóla nr. 90/2008 þar sem velferð og hagur barna er hafður að leiðarljósi. Sveitarfélögum er heimilt að veita einkaaðilum leyfi til reksturs leískóla en um þá gilda sömu lög og reglur og um aðra leískóla (Lög um leískóla nr. 90/2008).

Leískólar eru í boði fyrir börn undir skólaskyldualdri. Hægt er að sækja um leískólapláss um leið og barnið hefur fengið kennitölu. Börn komast þó oftast ekki að í leískóla fyrr en árið sem þau verða tveggja ára (Reykjavíkurborg, e.d.-c).

Sveitarstjórnir ákveða gjaldtöku vegna dvalar barna á leískóla skv. 27. gr. nr. 90/2008 en dvalargjaldið má aldrei vera hærra en sem nemur meðalraunkostnaði við dvöl hvers barns. Innheimt eru leískólagjöld í tæpa 11 mánuði á ári en öll börn skulu taka sumarleyfi í 4 vikur. Skipulagsdagar leískóla eru sex dagar á ári og eru þá leískólar lokaðir og dragast þeir ekki frá dvalargjaldinu (Lög um leískóla).

Í Hafnarfirði er afsláttur tekjutengdur og veittur systkinaafsláttur fyrir hvert barn umfram eitt sem reiknast af almennu dvalargjaldi. Samkvæmt gjaldskrá leískóla Hafnarfjarðar 2013 sem tók gildi 01.08.2013 fá einstaklingar með brúttótekjur á ári 0 til 2.951.739 kr. 40% afslátt en 2.951.740 til 3.542.086 kr. fá 20% afslátt. Fólk í sambúð með brúttótekjur 0 til 4.132.434 krónur fá 40% afslátt en 4.132.435 til 4.958.921 krónur fá 20% afslátt. Systkinaafsláttur er veittur fyrir börn umfram eitt sem eru samtímis í leískóla eða hjá dagforeldri, en gefinn er 30% afsláttur með öðru barni, 60% afsláttur með þriðja og 100% afsláttur með fjórða barni. Allir greiða fullt fæðisgjald (Hafnarfjörður, e.d.).

Tafla 5: Gjaldskrá fyrir barn í leískóla í Hafnarfirði (Hafnarfjörður, e.d.).

Gjaldskrá fyrir barn í leískóla í Hafnarfirði				
	Klst	Grunngjald	Fæðisgjald	Samtals
Grunngjald	8	24,720 Kr.	7,863 Kr.	32,583 Kr.
20% afsláttur	8	19,776 Kr.	7,863 Kr.	27,639 Kr.
40% afsláttur	8	14,832 Kr.	7,863 Kr.	22,695 Kr.

Hjá Reykjarvíkurborg er gjaldskráin tvískipt. Í gjaldflokki I eru hjón og sambúðarfólk og í gjaldskrá II eru hjón og sambúðarfólk þar sem báðir aðilar eru námsmenn, einstæðir foreldrar, öryrkjar og starfsmenn í leikskólum Reykjavíkurborgar. Ef foreldrar greiða með tveimur systkinum eða fleirum í vistun í leikskólum borgarinnar, skóla- eða frístundasvið, til dagforeldris eða í sjálfstætt starfandi leikskóla er veittur systkinaafsláttur en gefinn er 75% afsláttur vegna annars barns og 100% vegna þriðja og fjórða barns. Allir greiða fullt fæðisgjald (Reykjavíkurborg, e.d.-a).

Tafla 6: Gjaldskrá fyrir barn í leikskóla í Reykjavík (Reykjavíkurborg, e.d.-b)

Gjaldskrá fyrir barn í leikskóla í Reykjavík				
	Klst	Grunngjald	Fæðisgjald	Samtals
Gjalflokkur I	8	18,080 Kr.	7,800 Kr.	25,880 Kr.
Gjalflokkur II	8	7,520 Kr.	7,800 Kr.	15,320 Kr.

Sjaldgæft er að börn frá 6 – 18 mánaða aldri fái vistun á leikskóla og er því algengt að börn fari til dagforeldris þangað til þau fá pláss á leikskóla (Norden, e.d.-b).

Dagforeldrar eru sjálfstætt starfandi og starfa samkvæmt reglugerð um daggæslu barna í heimahúsum nr. 907/2005. Félagsmálanefnd í hverju sveitarfélagi veitir dagforeldri sérstakt starfsleyfi og ber hún einnig ábyrgð á að velferð og aðbúnaður barna sé í góðu lagi. Félagsmálanefnd getur falið sérstökum umsjónaraðila að hafa eftirlit og umsjón með dagforeldrum en sveitarfélögin bera ábyrgð á að því sé framfylgt (Reglugerð um daggæslu barna í heimahúsum nr. 907/2005).

Dagforeldrar gera sína eigin gjaldskrá og eru því gjöld mishá eftir dagforeldri. Flest sveitarfélög greiða niður daggæsluna og ræðst það ýmist af hjúskapar- og námsstöðu foreldra eða er tekjutengt. Niðurgreiðslur barna hjóna eða sambúðarfólks hefjast við 9 mánaða aldur barns. Fyrir einstætt foreldri getur niðurgreiðsla hafist við 6 mánaða aldur barns. Sum sveitarfélög bjóða einnig uppá niðurgreiðslu hjá öðrum en dagforeldri en það er yfirleitt háð ákveðnum skilyrðum sem sveitarfélögin setja.

6.2 Svíþjóð

Sveitarfélög annast rekstur leikskóla en einnig er mikið um að þeir séu einkareknir, t.d. einkareknir leikskólar sem reknir eru af foreldrum. Börn frá eins árs aldri til fimm ára eiga að hafa aðgang að slíkri uppeldisstofnun þar til þau fara í undirbúningsbekk í grunnskóla eða hefja almenna skólagöngu. Leikskólum er skylt að fylgja námskrá.

Til þess að hægt sé að sækja um dvalarpláss á viðkomandi leikskóla þarf foreldri að vera skráð í þjóðskrá í viðkomandi sveitarfélagi eða geta sýnt fram á að fjölskyldan sé að setjast þar að. Reglur sveitarfélaganna eru mismunandi.

Leikskólar eru opnir allt árið og eru þeir opnir yfir daginn en í sumum sveitarfélögum eru þeir opnir á kvöldin og um nætur. (Norden, e.d.-c).

Sveitarstjórnir ákveða gjaldtöku vegna barns á leikskóla og samkvæmt lögum skal gæta sanngirnis. Öll sveitarfélögin fylgja kerfi um hámarkstaxta fyrir foreldra, hversu mikið þeir þurfa að greiða, en það kerfi er valfrjálst. Þau sveitarfélög sem fylgja kerfi um hámarkstaxta eiga rétt á styrk frá ríkisstjórn til þess að bæta þeim tekjumissi og tryggja almannagæði. Frá hausti þegar barn er orðið þriggja ára þar til það fer í skóla á það rétt á 525 fríum klukkustundum á ári (Skolverket, e.d.).

Í Gautaborg er leikskólagjald reiknað í prósentun af brúttó tekjum heimilisins. Ef tekjurnar eru hærri en 715.260 krónur á mánuði þá borgar þú hámarksgjald eða 21.458 krónur fyrir barn yngra en þriggja ára eða 14.305 krónur fyrir barn eldra en þriggja ára. Borgað er fyrir ellefu mánuði ársins en júlí mánuður er endurgjaldslaus. Börn frá þriggja ára aldri eiga rétt á 15 klst í viku án endurgjalds í leikskóla eða dagvistun og er aðeins greitt fyrir þann tíma sem fer yfir þann tíma (Göteborgs Stad, e.d-a). Í Gautaborg eru opnumartímar leikskóla frá mánudegi til föstudags frá kl 6.30 – 18:30 en getur verið mismunandi. Leikskólar mega taka sér sumarfrí í fjórar vikur og geta skipulagsdagar verið fjórir (Göteborgs Stad, e.d-b).

Tafla 7: Gjaldskrá leikskóla í Gautaborg (Göteborgs Stad, e.d.).

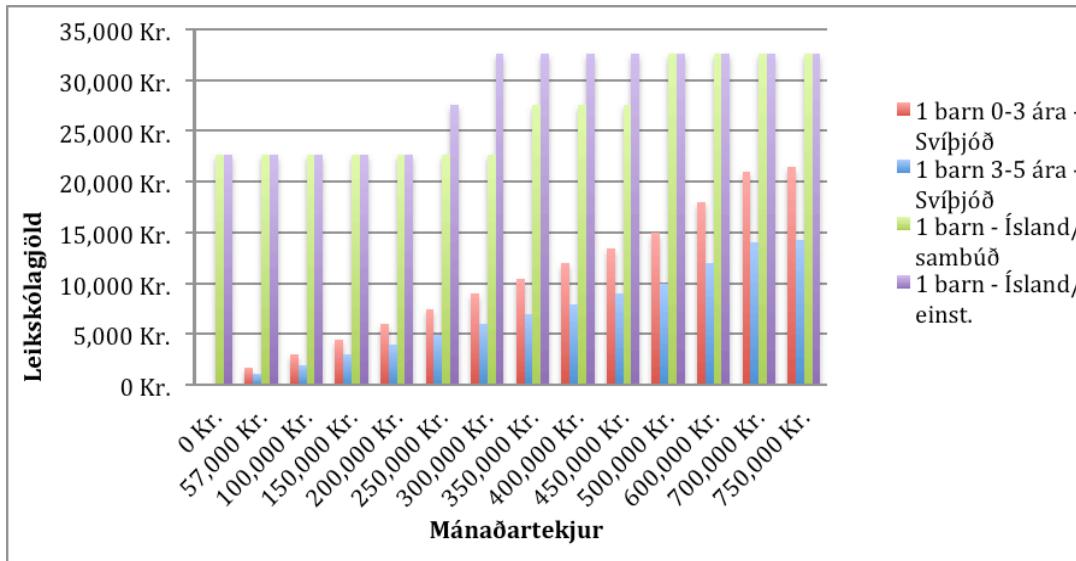
Barn í leikskóla	Barn 0-2 ára		Barn 3-5 ára	
	% gjald af brúttótekjum	Hámarks gjald	% gjald af brúttótekjum	Hámarks gjald
Barn 1	3,0	21,458 Kr.	2,0	14,305 Kr.
Gjald fyrir systkini 2	2,0	14,305 Kr.	1,0	7,153 Kr.
Gjald fyrir systkini 3	1,0	7,153 Kr.	1,0	7,153 Kr.

Þar sem leikskólagjöldin eru reiknuð af skattskyldri veltu greiða námsmenn sem framfleyta sér á lánum og styrkjum engin gjöld heldur ekki ef reiknuð leikskólagjöld eru 1.703 krónur eða lægri á mánuði. Þeir sem eru í atvinnuleit eða í fæðingarorlofi eiga rétt á að setja börnin sín 15 klst á viku í leikskóla. Fyrir börn á aldrinum 1 – 2 ára greiða foreldrar í fæðingarorlofi helming gjaldins en fyrir börn á aldrinum 3 – 5 ára er ekkert greitt frá september til maí en í júní og ágúst er greitt fyrir helming gjaldsins. Atvinnuleitendur geta ráðið hvort þeir setja börnin sín á leikskóla í 15 klst á viku eða 25 klst á viku. Ef þeir kjósa 25 klst á viku borga þeir fullt gjald.

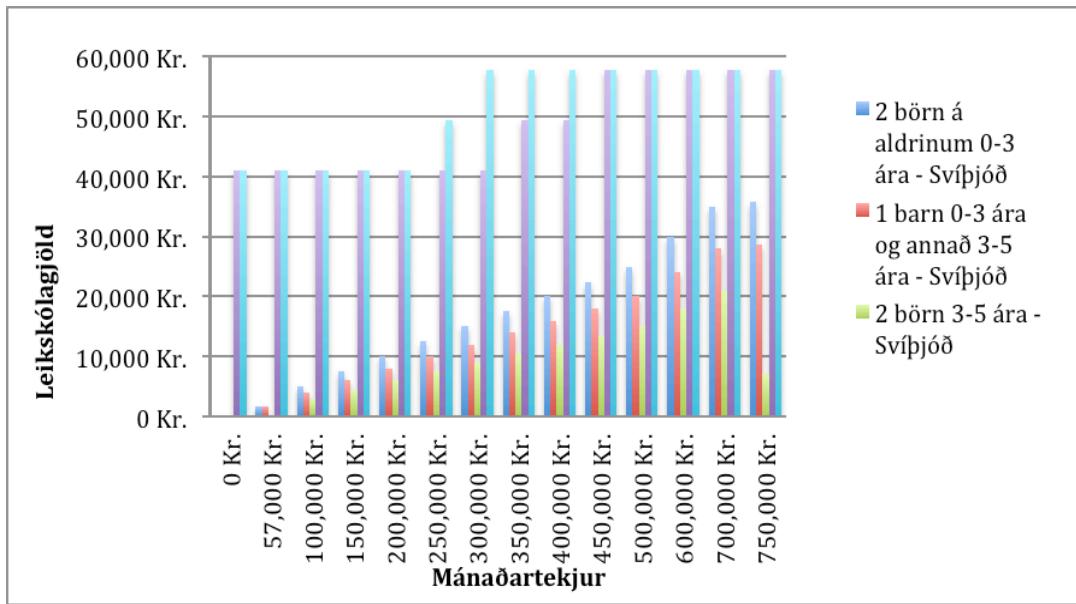
6.3 Samantekt

Leikskólar eru reknir og gjöld ákveðin af sveitarfélögum í báðum löndum. Í Svíþjóð er nokkuð um einkarekna leikskóla og eru margir hverjur reknir af foreldrum barnanna. Einkareknir leikskólar eru ekki eins algengir á Íslandi en eru þó til í einstaka sveitarfélögum. Börn á Íslandi komast oftast ekki inn á leikskóla fyrr en á öðru aldursári og verða foreldrar því að hafa börnin sín í vistun hjá dagforeldrum fram að því. Þessu er öðruvísí farið í Svíþjóð sem má aðallega rekja til lengra og sveigjanlegra fæðingarorlofs. Þar hafa foreldrar val um að setja börn sín eftir 1 árs aldur á leikskóla eða til dagforeldris. Opnumartímar leikskóla eru bæði lengri og sveigjanlegri í Svíþjóð en á Íslandi.

Borin voru saman leikskólagjöld í Hafnarfirði og Gautaborg en á báðum þessum stöðum ráðast gjöld af tekjum þó á ólíkan hátt sé. Eins og sjá má í töflu 1 og 2 eru leikskólagjöld tölувert hærri í Hafnarfirði sem gefur hugmynd um mismunun milli landa.



Mynd 3: Leikskólagjöld fyrir 1 barn á Íslandi og í Svíþjóð (Göteborgs Stad, e.d.) (Hafnarfjörður, e.d.).



Mynd 4: Leikskólagjald fyrir 2 börn á Íslandi og í Svíþjóð (Göteborgs Stad, e.d.) (Hafnarfjörður, e.d.).

7 Niðurstöður

Á Íslandi og í Svíþjóð eiga foreldrar rétt á greiðslum til að annast barn sitt fyrstu mánuðina. Í samanburði milli landa kemur í ljós að fæðingarorlofið er lengra og rýmra í Svíþjóð, þar eiga foreldrar rétt á 480 dögum (16 mánuðum) en þeir geta afsalað rétti sínum til hins foreldrisins utan 60 daga (2 mánaða). Hins vegar hefur hvort foreldri fyrir sig rétt á 90 dögum (3 mánuðum) á Íslandi og sameiginlega hafa þeir 90 daga (3 mánuði) til viðbótar sem þeir ráða hvernig þeir nýta. Einstætt foreldri í Svíþjóð á rétt á 420 dögum (14 mánuðum) en aðeins 180 dögum (6 mánuðum) á Íslandi. Gríðarlegur munur er á milli landanna í hve langan tíma hægt er að nýta þennan rétt. Á Íslandi er það til tveggja ára aldurs en átta til tólf ára í Svíþjóð. Greiðslur fæðingarorlofs geta hæstar orðið 482.290 krónur og lægstar 114.953 krónur í Svíþjóð en hæstar orðið 370.000 krónur og lægstar 135.525 krónur á Íslandi. Fæðingarstyrkur fyrir foreldri utan vinnumarkaðar á Íslandi er 59.137 krónur.

Eiga löndin það sameiginlegt að barnabætur eru greiddar til foreldra og þarf ekki að sækja um þær sérstaklega. Þær eru hugsaðar sem stuðningur til barnafjölskyldna og eru skattfrjálsar. Þegar löndin voru borin saman var mikill munur á greiðslum til hjóna og sambúðarfólks en þær voru talsvert hærri í Svíþjóð en þar hefur skerðing vegna tekna á Íslandi mikil áhrif. Munurinn var ekki mikill fyrir einstætt foreldri en greiðslurnar voru lítið hærri á Íslandi. Greiðslur barnabóta í Svíþjóð eru þær sömu fyrir alla og eru greiddar mánaðarlega en þær eru greiddar ársfjórðungslega á Íslandi og getur tekjutengingen haft þau áhrif að tekjuhátt fólk fái jafnvel engar bætur.

Vaxtabætur eru greiddar á Íslandi en í Svíþjóð er vaxtatekjun og vaxtagjöldum jafnað saman áður en til skattlagningar kemur og að auki er greitt húsnæðisframlag þar vegna eigin húsnæðis.

Í Svíþjóð er greitt húsnæðisframlag og ekki gerður greinarmunur á hvort um leigu eða eigið húsnæði sé að ræða en á Íslandi eru eingöngu greiddar húsaleigubætur. Eru þetta ekki háar fjárhæðir nema til þeirra allra láglauunuðustu og er þá stuðningurinn svipaður til einstæðra foreldra í báðum löndum en til fólks í sambúð er hann hærri á Íslandi. Þegar árstekjur heimilisins hafa náð 4.000.000 – 5.000.000 króna lækka greiðslur hraðar

í Svíþjóð. Það sem skekkir þessa heildarmynd er að í Svíþjóð áttu möguleika á að fá framlag vegna eigin húsnæðis sem ekki er í boði á Íslandi.

Börn á Íslandi komast yfirleitt ekki inn á leikskóla fyrr en á öðru aldursári og þurfa því foreldrar sem lokið hafa fæðingarorlofi að setja börnin sín í vistun hjá dagforeldri. Í Svíþjóð hafa foreldrar hinsvegar val þegar barnið er orðið eins árs hvort það fari á leikskóla eða til dagforeldris. Opnumartími leikskóla er mun sveigjanlegri og leikskólagjöld lægri í Svíþjóð.

Þegar á heildina er litið er betur stutt við barnafjölskyldur í Svíþjóð.

Heimildaskrá

Centrala studiestödsnämnden. (e.d.). *What is a study allowance?* Sótt 20. apríl 2014 af
<http://www.csn.se/en/2.1034/2.1036/2.1037/2.1038/1.9265>

Evrópusambandið. (2012, júlí). *Félagsleg réttindi þín í Svíþjóð.* Sótt 20. apríl 2014 af
http://ec.europa.eu/employment_social/empl_portal/SSRinEU/Your%20social%20security%20rights%20in%20Sweden_is.pdf

Fríða Rós Valdimarsdóttir (2005). Þróun löggjafar um fæðingarorlof á Norðurlöndum og reynsla þjóðanna, 2005. Jafnréttisstofa, Akureyri. (ath heimild)

Fæðingarorlofssjóður. (e.d.-a). *Greiðslur úr fæðingarorlofssjóði 2014.* Sótt 17. febrúar 2014 af
http://www.faedingarorlof.is/files/Upphæðir%20fæðingarorlofs%20og%20fæðingarstyrks%202014_403138582.pdf

Fæðingarorlofssjóður. (e.d.-b). *Réttur foreldra til greiðslna úr Fæðingarorlofssjóði.* Sótt 25. febrúar 2014 af
<http://www.faedingarorlof.is/rettur-foreldra-til-greidslna-ur-faedingarorlofssjodi/>

Försäkringskassan. (e.d.-c). *About housing allowance.* Sótt 19. apríl 2014 af
http://www.forsakringskassan.se/privatpers/foralder/bostadsbidrag/om_bostadsbidrag/!ut/p/b1/hZBJcqNAEEXP4gPIVDEUaFkMYqxCFoOADVESWBNIWljx9K3u6F64B3fuMuJlxv-Py7iEy66sPx3Y43S7sur7nqFc4QFRVYgBkCIMsAliT4MCUBB8AukTAP8YDL66N1We23JJu9GvSUH3dA3YMYnG7y5TFxsPCcaj5UND0R3F_EDovz8rvgmPkg3Uu7dTl9HtWAGI6nXW41PhoTcL-veLMpVU6XVQmP7LXOOWbXor6KRnzv1mPm92TQ9cllqlpOd9H1hhRvGlxRmKwU4B76gLXXjTiPy3FkKNXyTvPzs-EWJ_zjactkP5CtLn38oGEFgQyuEb1Td6K70O2CKSADYdlzYkiKouJCj1q0uufSJyf-OKnAhlwAxD85TY8-XeXMGw0yMDIBj9OE9Guh5ndCociiNKTUAF7AGBjtRHV7pKFD2ke4LuJNpGK1uhz9gXO47LSrX4d9_QpeBRIJluSRjEQeilBEXLxOO1lv7UHHWt6k64SvvUswfOwiqeWjSpq8lbfbob1tVTgl0DNF7J3QyHkxKyjRV7vNWt8JLrDdv7dTgoZUX7O0DwM5hlqPkvjol_XI9zaW_61VINQyB5oyThN2ZVvLJemuqXkWtvwxb9qXr-0oBPxpZ6T07thk3gsgAlMQegkNjYlQhwZnJgADEhIBQMLYCw1xDh67X3bwISzKz3aWUAGywPO8IAkKADIXx3-Vc_P2xya0T_EorU6XPGLPHo7IASWBsVS7p7p9dCsV-SmoNuKaQup-FBr82ac_LzfqOY5RpVd3GGewIn5jnLPAZK_PO2EpBvvV9dKNe3xUaSD0pj1Em9rKvd7wofBct9f332uqaPeQxtrglpQ9zX-BI7Hxgc!/dl4/d5/L2dBIEvZ0FBIS9nQSEh/

Försäkringskassan. (e.d.-a). *About parental benefits.* Sótt 19. apríl 2014 af
https://www.forsakringskassan.se/wps/portal/privatpers/foralder/barnet_fott/foraldrapenning/om_foraldrapenning/!ut/p/b1/hZDLkqJAEEW_pT_ApopXFctCkDfDG2R

DANIKCKiggF8_zsRspmO6J3cZcTLj3kOlVEKIff6oj_IUD31-_rWnflZpYIkiJABwIQEEg9DcQgYoGngB-xcAvhgCPt3_ABAQZQdosBNpEClqppKkXJFUarOsSacoPpXxLfWS4ypedavDU5fsdaUOP-
7yliFrJnraaKUsVkm2K3AOVTE_CA692pOAD22nkxFcuRKxo9dD9zFpjezvFpfnki3sJZIMebVHlbYgNIS6-cz1W_MJGfwYKovPph71m9VS2_uej6x7ZYdFui7bWxyfpblx3Lo65ewMAneCOVwCFYgHVk0xGR_r9c6-_XHxTdn_ulyP9Dfync2_f2DCQ6BBNYCuLXqSwX0GFJZnXhl0OVK5EGIDfgb-EfLbmDSgbHXoKmr_wtDXbSAVUAlgM7-ZL4wwAEsSQ7uefEewhMiX7vhWNXN7WcNh9LfQXPHTXEAWnoTBMLacNYdZ2Eip5chw6wUEgoBgg01SR9bj46CT8elCKFmZ1YaMI6WSHaxrlDBE_PBmwtn3Q0LpVFoX3ftcdu_gHWIIMUtjjuEQI_CYoaKkHBdp1GZJS04jE8z0ubZ6w58jBTXnttbVoo2NoISNSyyiqg822HKLY8ZUx1AuDAbm_k24kWg2YUvPypAT3-I2-biyxrM2RXRfhKMgSVmxUScnyExDaNvELq8ecjW2dXt0NxrEh3nkpcZ43N0UZ544VAzMDh3G2_HtjfKrnrp04cPkPdnD9ofNkrefaNQ66w!!/dl4/d5/L0IKQSEvd0pNQUtBIEvNEIJIS9zdg!!/

Försäkringskassan. (e.d.-b). *Child allowance*. Sótt 19. apríl 2014 af
https://www.forsakringskassan.se/wps/portal/privatpers/foralder/barnet_fott/bar_nbildrag/?ut/p/b0/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfGjzOltjAx8nZwMHQ0MTEMdDRwtDEJ9nA2NDdxNjfSDU_P0C7IdFQFDTs3q/

Försäkringskassan. (e.d.-d). *Kassakollen - Bostadsbidrag*. Sótt 19. apríl 2014 af:
<https://www.forsakringskassan.se/wps/portal/privatpers/kassakollen>

Guðný B. Eydal (2005). Family Policy in Iceland, 1994-1984. Göteborg University, Department of Sociology.

Guðný Björk Eydal og Stefán Ólafsson. (2008). Family Policies in Iceland: An Overview. Ostner, I. og Schmitt, C. (ritstj.), *Family Policies in the Context of Family Change: The Nordic Countries in Comparative Perspective* (bls. 109-127). Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften. (ath heimild)

Göteborgs Stad (e.d.-a). *Avgifter*. Sótt 16.apríl 2014 af
[http://goteborg.se/wps/portal/invanare/forskola-o-utbildning/forskola-o-familjedaghem/sa-fungerar-forskola/oppettider/?ut/p/b1/jYvRColwFEC_pR_w3jU37x6X4KYO0yjlvYRFyMDpS9TvZx8Qdd4OnAMe-hR5xokhwhn8PDzDODzCMg_Tx728tKzqaMc07o0qsDzWbdHUzjgr16Bfg9xom2YOkzwRWGp7OqiOc9T8vx-](http://goteborg.se/wps/portal/invanare/forskola-o-utbildning/forskola-o-familjedaghem/sa-fungerar-forskola/avgifter/?ut/p/b1/jYtLDolwFADP4gV4rxba1-WThPJpElwm0o1BYwgJhY3R64sHMDq7SWbAQxej1JIElpzBz_1zHPrHuMz99HGvLo0oW9oJxr01GRbHqsnqylnHeg26NUgt57F2iORsggXnp4NppUSW__34BcZffwl-vlbodQsRRoqkoi0lljFIhgzU-RLuEPyU0cCbN45yJv0!!/dl4/d5/L2dBIEvZ0FBIS9nQSEh/)

_oPHXX4EP15i8bjHBRBKXtCXBhEJSpKCxS7xD9FNBo968AVwyC9o!/dl4/d5/L2dBISEvZ
OFBIS9nQSEh/

Hafnarfjörður (e.d.). *Gjaldsskrá leikskóla*. Sótt 16. apríl 2014 af
http://www.hafnarfjordur.is/media/gjaldskrar/GjaldskraLeikskola2013_1Agust.pdf

Íslensk orðabók. (2002). Mörður Árnason (ritstjóri). Reykjavík: Forlagið

Lög um fæðingar- og foreldraorlof nr. 95/2000 með áorðnum breytingum 72/2003,
90/2004, 129/2004, 22/2006, 65/2006, 155/2006, 167/2006, 74/2008, 112/2008,
173/2008, 70/2009, 97/2009, 120/2009, 134/2009, 162/2010, 126/2011 og
136/2011.

Lög um húsaleigubætur nr. 138/1997 með áorðnum breytingum 52/2001, 168/2002,
129/2004, 167/2007, 136/2009, 70/2010, 162/2010 og 126/2011.

Lög um leikskóla nr. 90/2008

Lög um tekjuskatt nr. 90/2003 með áorðnum breytingum 143/2003, 77/2004,
129/2004, 77/2005, 116/2005, 134/2005, 48/2006, 65/2006, 77/2006, 79/2006,
80/2006, 108/2006, 135/2006, 150/2006, 167/2006, 174/2006, 76/2007, 166/2007,
38/2008, 61/2008, 88/2008, 164/2008, 173/2008, 13/2009, 45/2009, 46/2009,
70/2009, 97/2009, 128/2009, 13/2009, 137/2009, 16/2010, 23/2010, 35/2010,
65/2010, 77/2010, 92/2010, 101/2010, 104/2010, 162/2010, 164/2010, 165/2010,
24/2011, 37/2011, 73/2011, 82/2011, 110/2011, 126/2011, 164/2011, 165/2011
og 60/2012.

Norden. (e.d.-c). *Barnagæsla í Svíþjóð*. Sótt 16. apríl 2014 af
<http://www.norden.org/is/nordurloend-fyrir-thig/boern-og-fjoelskylda-a-nordurloendum/boern-og-fjoelskylda-i-svithjod/barnagaesla-i-svithjod>

Norden. (e.d.-b). *Leikskólar og dagforeldrar á Íslandi*. Sótt 25. apríl 2014 af
<http://www.norden.org/is/nordurloend-fyrir-thig/boern-og-fjoelskylda-a-nordurloendum/boern-og-fjoelskylda-i-island/leikskolar-og-dagforeldrar-a-islandi>

Norden. (e.d.-a). *Sænskar reglur um fæðingarorlof*. Sótt 17. apríl 2014 af
<http://www.norden.org/is/nordurloend-fyrir-thig/boern-og-fjoelskylda-a-nordurloendum/boern-og-fjoelskylda-i-svithjod/saenskar-reglur-um-faedingarorlof>

Reglugerð um daggæslu barna í heimahúsum nr. 907/2005

Reglugerð um greiðslu vaxtabóta nr. 990/2001

Reykjavíkurborg. (e.d.-b). *Leikskólagjöld*. Sótt 17. apríl 2014 af
<http://reykjavik.is/gjaldskrar/leikskolagjold>

Reykjavíkurborg. (e.d.-c). *Leikskólar í Reykjavík*. Sótt 26.apríl 2014 af
<http://reykjavik.is/thjonusta/leikskolar-i-reykjavik>

Reykjavíkurborg. (e.d.-a). *Reglur um leikskólapjónustu*. Sótt 17. apríl 2014 af
http://eldri.reykjavik.is/Portadata/1/Resources/skola_og_fristundasvid/skjal/Reglu_rleikskolatjona1.mai2013.pdf

Ríkisskattstjóri. (e.d.-b). *Almenn skattskylda*. Sótt 19. mars 2014 af
<https://www.rsk.is/einstaklingar/skattskylda/almenn-skattskylda/>

Ríkisskattstjóri. (e.d.-a). *Barnabætur: Almennt*. Sótt 19. mars 2014 af
<https://www.rsk.is/einstaklingar/vaxtabaetur-og-barnabaetur/barnabaetur/>

Ríkisskattstjóri. (e.d.-c). *Barnabætur: Fjárhæðir árið 2014*. Sótt 19. mars 2014 af
<https://www.rsk.is/einstaklingar/vaxtabaetur-og-barnabaetur/barnabaetur/nr/43#tab2>

Ríkisskattstjóri. (e.d.-d). *Reiknivél barnabóta*. Sótt 19. mars 2014 af
<https://www.rsk.is/einstaklingar/reiknivelar/reiknivél-barnabota/nr/46>

Ríkisskattstjóri. (e.d.-e). *Vaxtabætur: Almennt*. Sótt 22. mars 2014 af
<https://www.rsk.is/einstaklingar/vaxtabaetur-og-barnabaetur/vaxtabaetur/#tab1>

Ríkisskattstjóri. (e.d.-f). *Vaxtabætur: Fjárhæðir – Vaxtabætur í álagningu 2014 vegna vaxtagjálfa árið 2013*. Sótt 22. mars 2014 af
<https://www.rsk.is/einstaklingar/vaxtabaetur-og-barnabaetur/vaxtabaetur/#tab2>

Skolverket. (e.d). *Fees*. Sótt 16.apríl 2014 af
<http://skolverket.se/om-skolverket/andra-sprak-och-lattlast/in-english/the-swedish-education-system/preschool/fees-1.72241>

Stockholms stad. (e.d). Avgifter och öppettider. Sótt 16. apríl 2014 af
<http://www.stockholm.se/forskolaSkola/forskola/avgifter/>

Velferðaráðuneytið. (e.d.-a). *Hvað eru húsaleigubætur?* Sótt 22. mars 2014 af
http://www.velferdarraduneyti.is/media/Rit_2013/Husaleigubotabaeklingur.pdf

Velferðaráðuneytið. (e.d.-b). *Reiknivél fyrir húsaleigubætur*. Sótt 22. mars 2014 af
<https://www.velferdarraduneyti.is/malaflokkar/husnaedismal/husaleigubaetur/reikniforrit>

Velferðaráðuneytið. (e.d.-c). *Sérstakar húsaleigubætur*. Sótt 22. mars 2014 af
<http://www.velferdarraduneyti.is/malaflokkar/husnaedismal/husaleigubaetur/tilkynningar/nr/3606>

Viðauki

7.1 Orðaútskýringar

Fæðingarorlof – Launað orlof sem móðir og faðir fá vegna barnsburðar, greitt úr ríkissjóði

Fæðingarstyrkur – Styrkur (úr almannatryggingum) vegna barnsburðar

Barnabætur – Greiðslur úr ríkissjóði til forráðamanna barna vegna framfærslu þeirra

Vaxtabætur – Tekjutengdur opinber styrkur til íbúðakaupenda sem greiða vexti af lánsfé (ræðst m.a. af vaxtabyrði og fjölskylduhögum)

Húsaleigubætur – Tekjutengdur opinber styrkur til leigjenda íbúðarhúsnæðis

(Íslensk orðabók, 2002).

7.2 Myntbreyting

Upplýsingar sem fengist hafa í sáenksum krónur eru umreiknaðar yfir íslenskar krónur með genginu 17,03 sem er miðgengi seðlabankans þann 22. apríl 2014. Í töflu 8 má sjá sáenkskar krónur umreiknaðar yfir íslenskar.

Tafla 8: Sáenkskar krónur umreiknaðar yfir íslenskar krónur

ÍKR	SEK
852	50
1,703	100
3,065	180
3,832	225
14,305	840
16,076	944
17,882	1,050
21,458	1,260
23,842	1,400
91,962	5,400
114,953	6,750
229,905	13,500
482,290	28,320
715,260	42,000
1,442,441	84,700
7,203,690	423,000

